

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

Hemodynamická monitorace na JIP

Tomáš Kovárník

II. interní klinika kardiologie a angiologie

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

ČESKÉ KARDIOLOGICKÉ DNY **2017**
Top Hotel, Praha | 20. – 21. listopadu 2017

Cíle hemodynamické monitorace

- Zhodnocení volémie
- Vedení tekutinové terapie
- Zhodnocení inotropie
- Strategie léčby inotropiky
- Zhodnocení objemového či tlakového přetížení LK či PK

	CVP	PAM	PCW	CO	SVR
Hypovolémie	↓	↓	↓	↓	↑
Hypervolémie	↑	≈	↑	↑	≈
Levostranné selhání	≈ / ↑	↑	↑	↓	≈ / ↑
Pravostranné selhání	↑	≈	≈	↓	≈ / ↑
Oboustranné selhání	↑	≈ / ↑	↑	↓	↑
Nekardiální plicní edém	≈	≈	≈	≈ / ↓	≈
Plicní embólie	↑	≈ / ↑	≈	↓	≈ / ↑
Tamponáda	↑	↑	↑↑	↓	↑↑
Septický šok	≈	≈	↓	↑	↓

Hypo / hyper volémie u nemocných na JIP

- Hypovolémie není u pacientů na JIP vzácná a často není včas rozpoznána
- Hypovolémie vedoucí k hypotenzi je často nesprávně léčena vasopresory, což vede k zvyšování afterloadu
- Hypervolémie zhoršuje prognózu pacientů a prodlužujeme dobu hospitalizace na JIP
- Přesné zhodnocení volémie je nezbytnou součástí správné léčby každého pacienta (zejména na JIP nebo v perioperačním období)

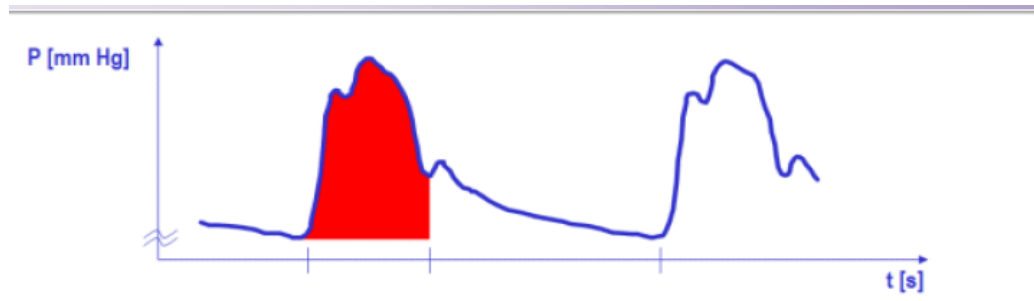
Problematika hodnocení stavu hemodynamiky

- Swan-Ganzův katétr
  - Invazivní, zvýšené riziko infekce, velká variabilita při hodnocení CO u kriticky nemocných
  - Stabilní parametry (CVP, PCw) omezeně korelují s hemodynamickým stavem pacienta a jsou nedostatečnými prediktory reakce na volum
- Pulse pressure / systolic pressure variations
  - omezený ukazatel pravostranné hemodynamiky
- USG hodnocení průtoku v horní či dolní duté žíle
  - nutnost zkušeného echokardiografisty
  - nemůže být kontinuální
  - ALE: dobře odráží pravostrannou hemodynamiku a predikuje hemodynamickou odpověď na volumoterapi

PiCCO

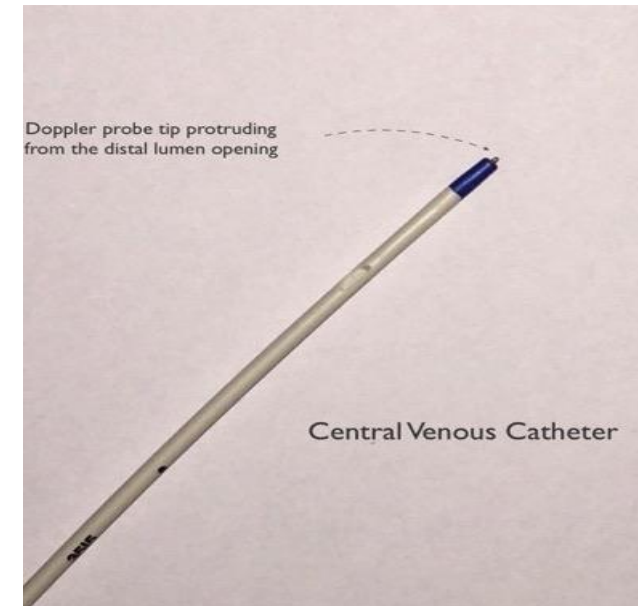
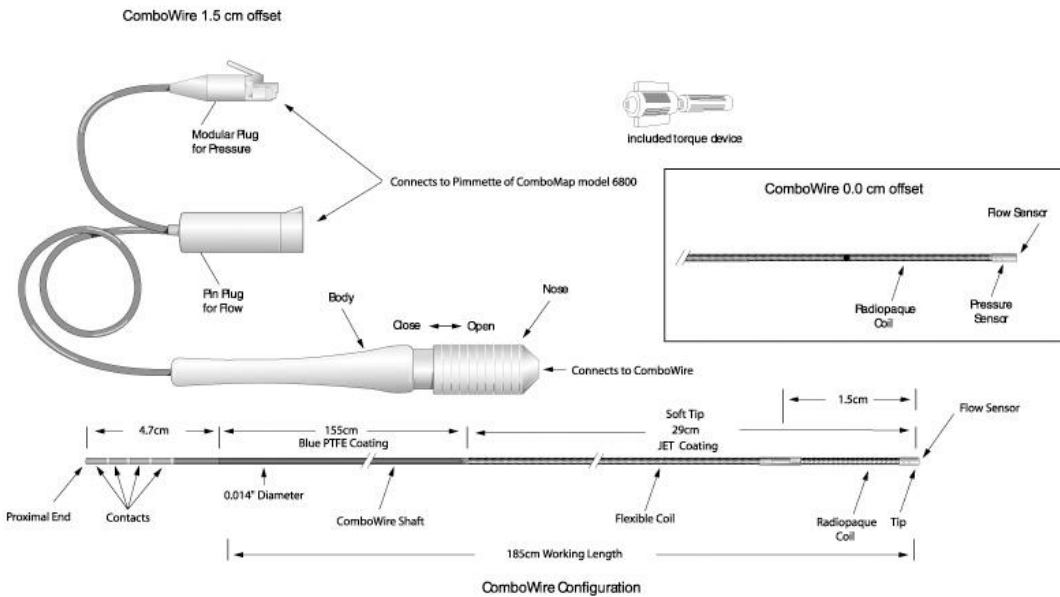
pulse contour cardiac output

- Systém využívá transpulmonální termodiluci a analýzu tvaru pulsové křivky
- Vyžaduje zavedení katétru do centrální žíly a systémové tepny
- PiCCO umožňuje měření:
  - CO, SV, SVV, preload, kontraktilita, afterload, analýza extravaskulární plicní tekutiny (EVLW)

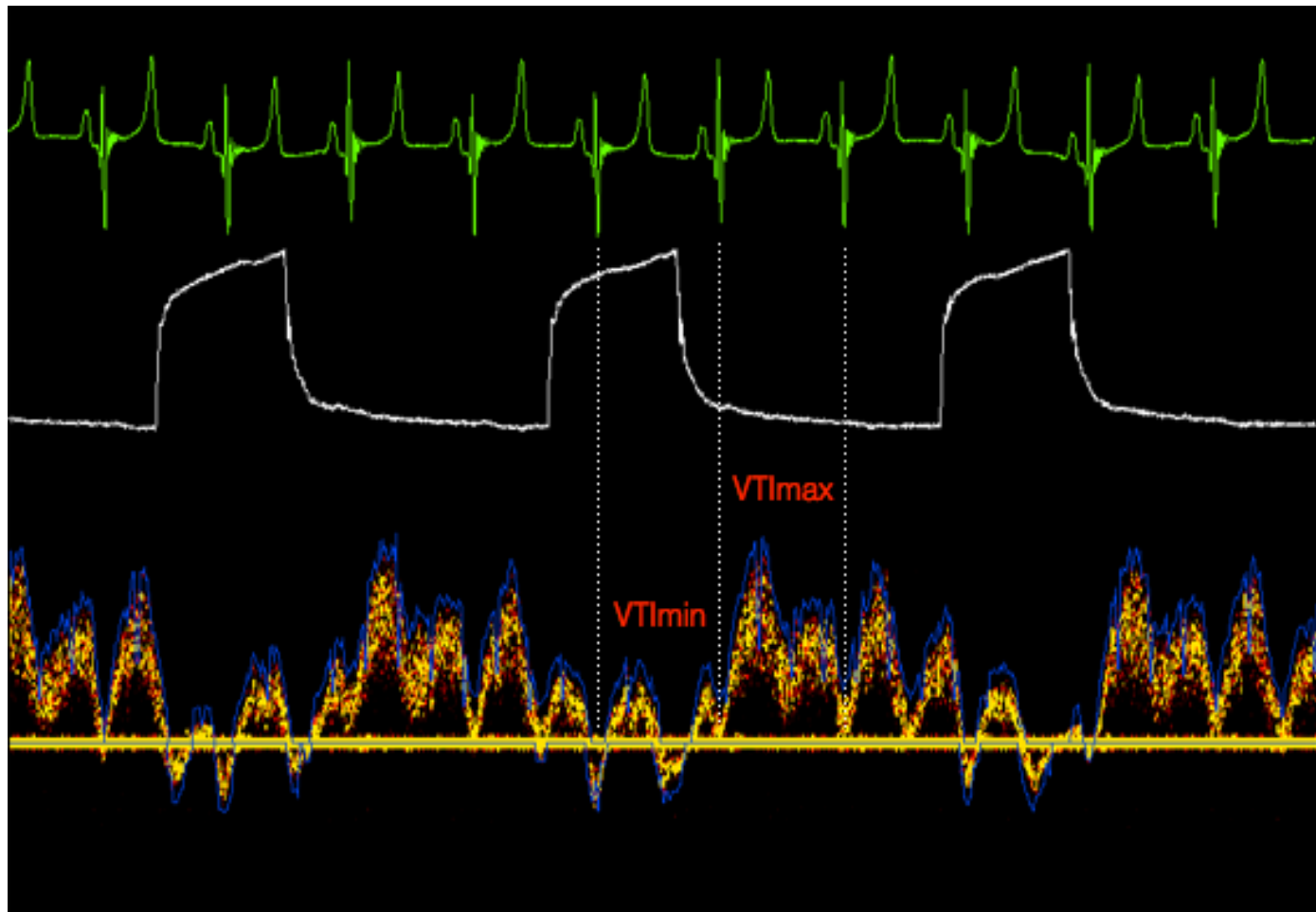

Invazivní měření rychlosti a charakteru průtoku krve v horní duté žíly

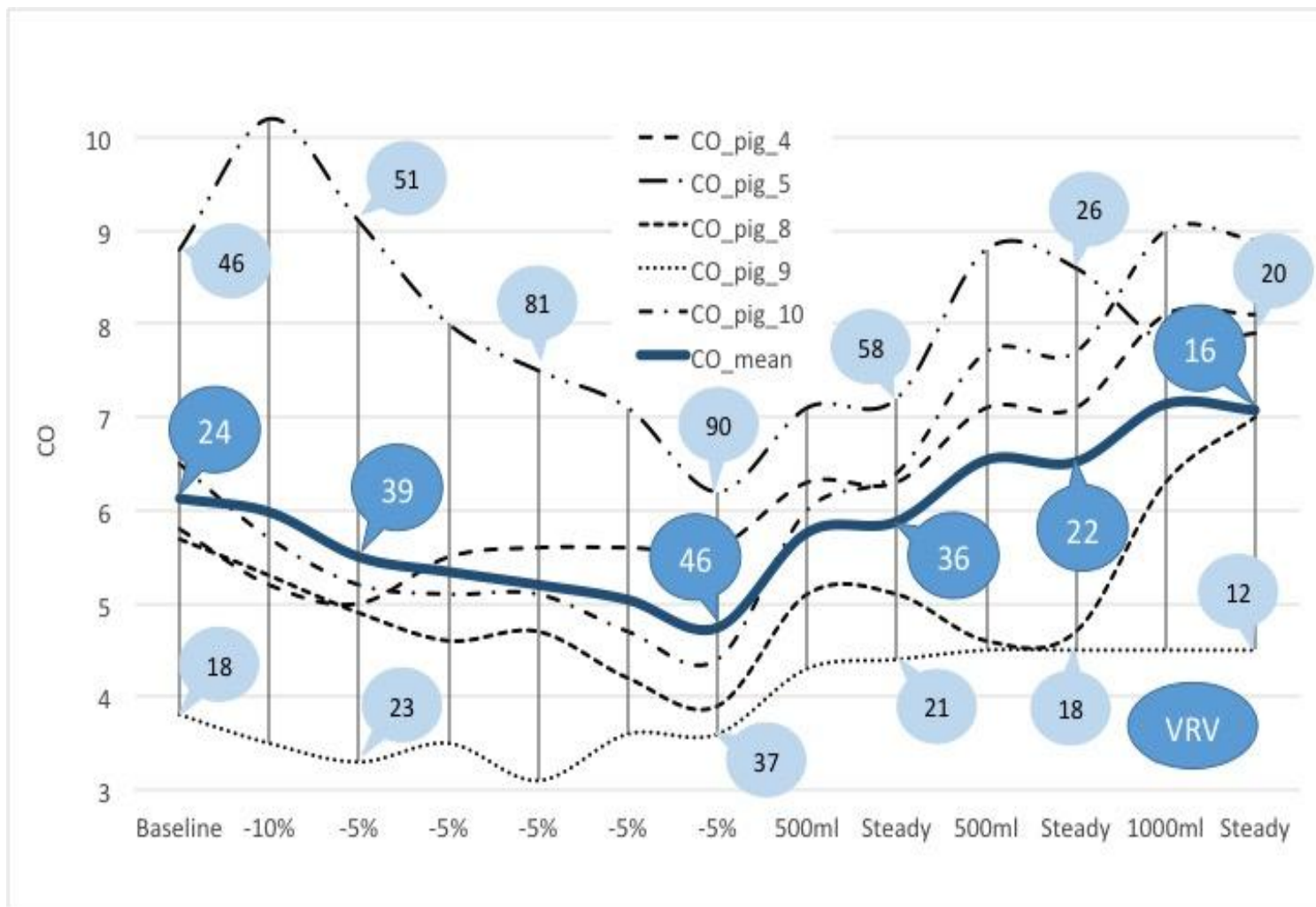

Charakteristika změn průtoku v VCS během přetlakové ventilace

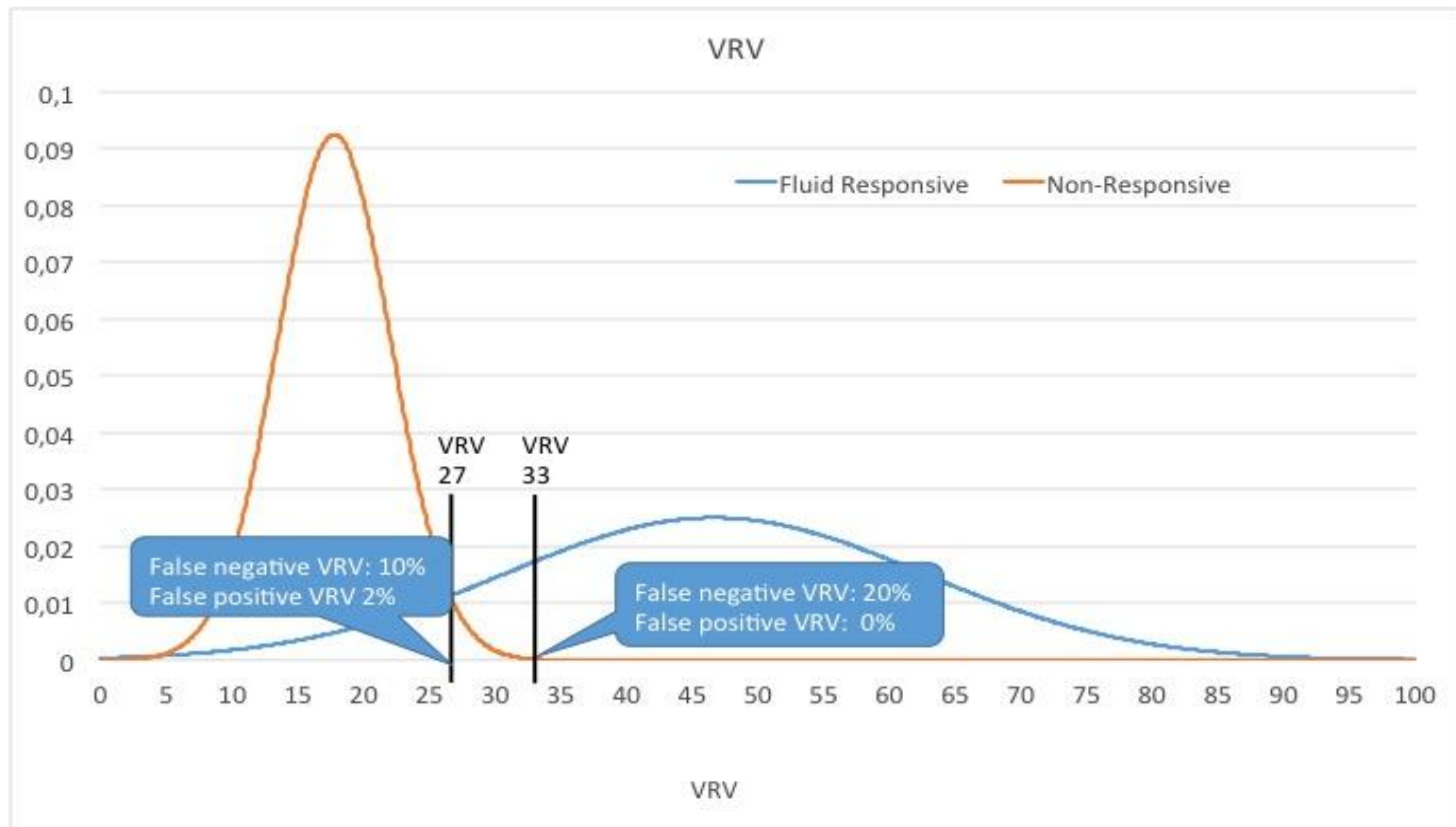

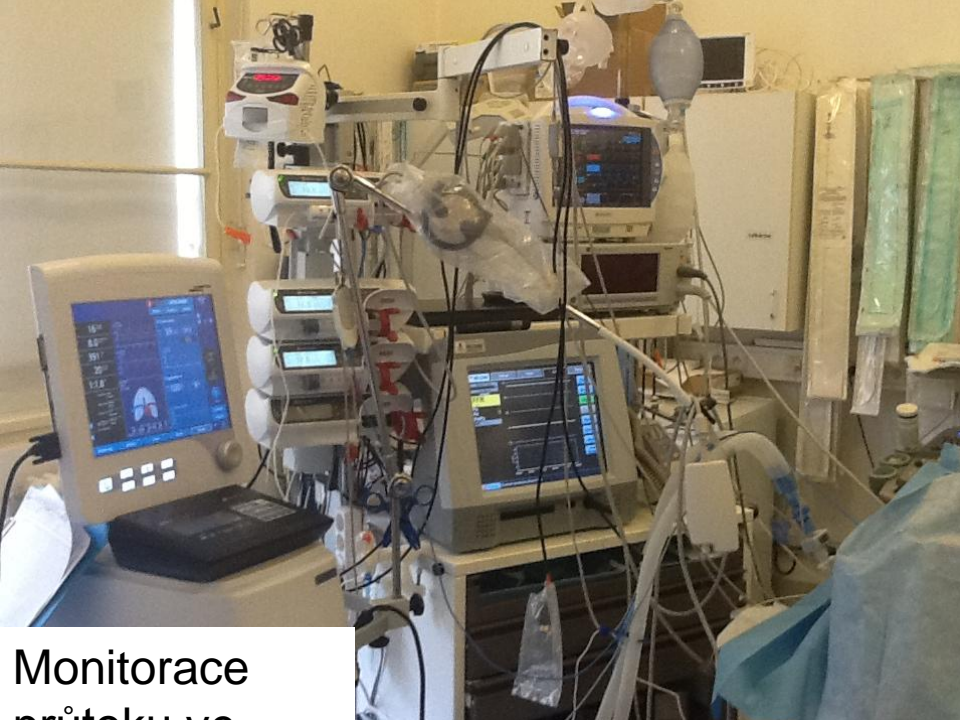
Experimentální krvácení a volumoterapie u 10-ti zvířat

Venous Return Variation index (VRV)

- Nový index pro fluid responsiveness
- $VRV = (VTI_{max} - VTI_{min}) / (VTI_{max} + VTI_{min}) / 2$

Monitorace
průtoku ve
VCS pomocí
Combo map

První verze
systému pro
měření

Tablet screen

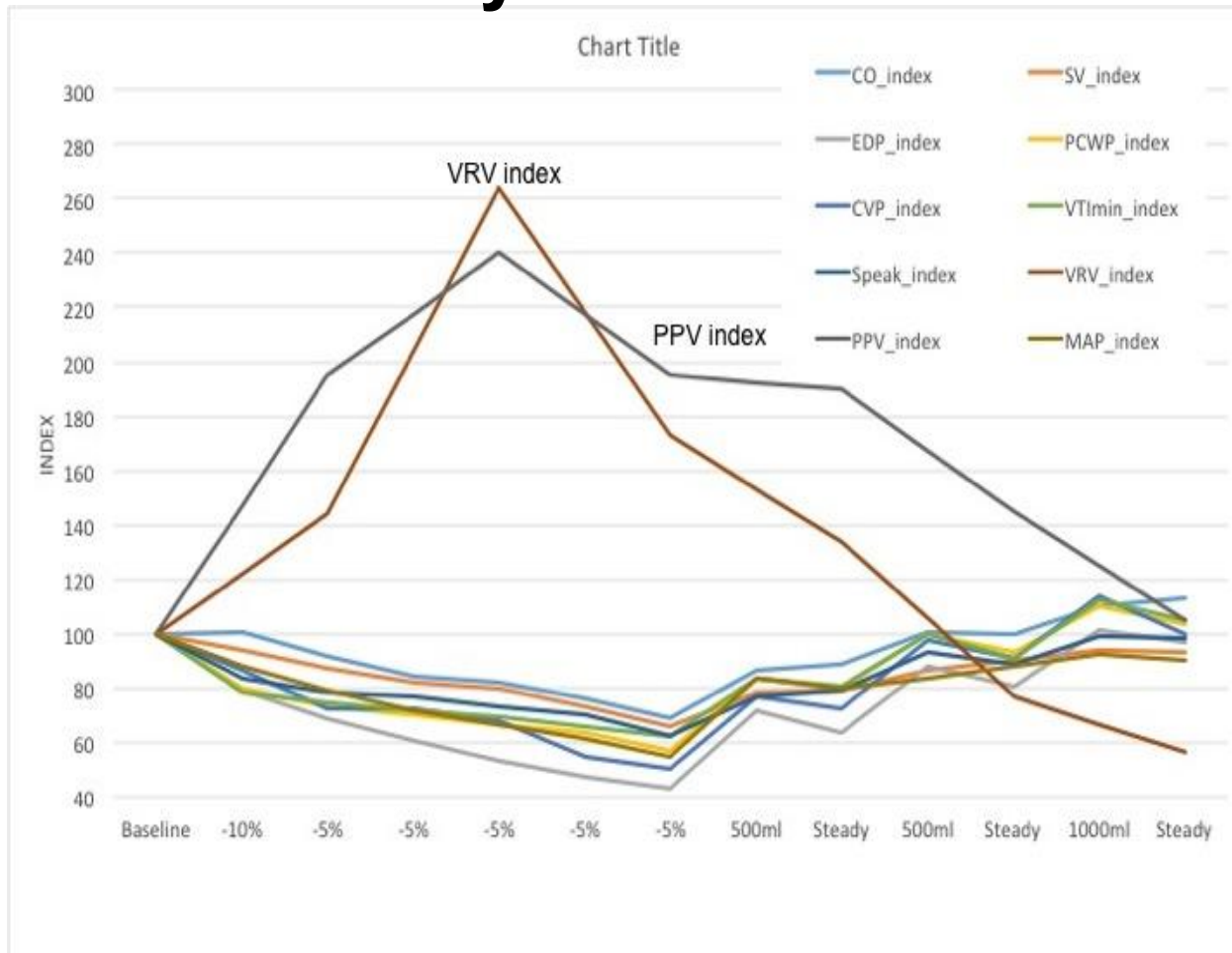
Doppler interphase

Data box (collecting, analyzing data and sending them to the tablet or laptop)

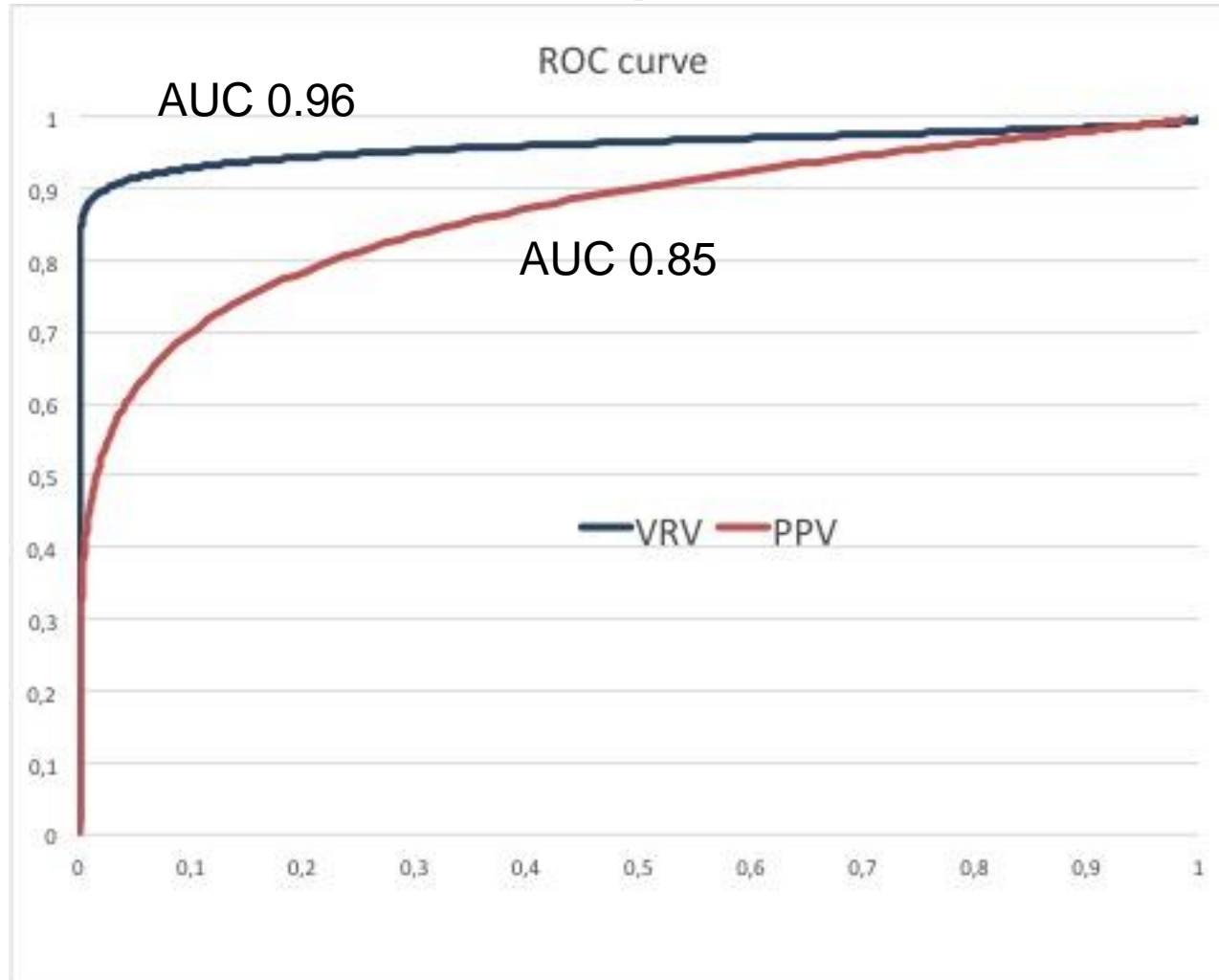

Dopplerovské parametry versus standardní hemodynamická měření

VRV index ve srovnání s hodnocením PPV při hodnocení fluid responsiveness

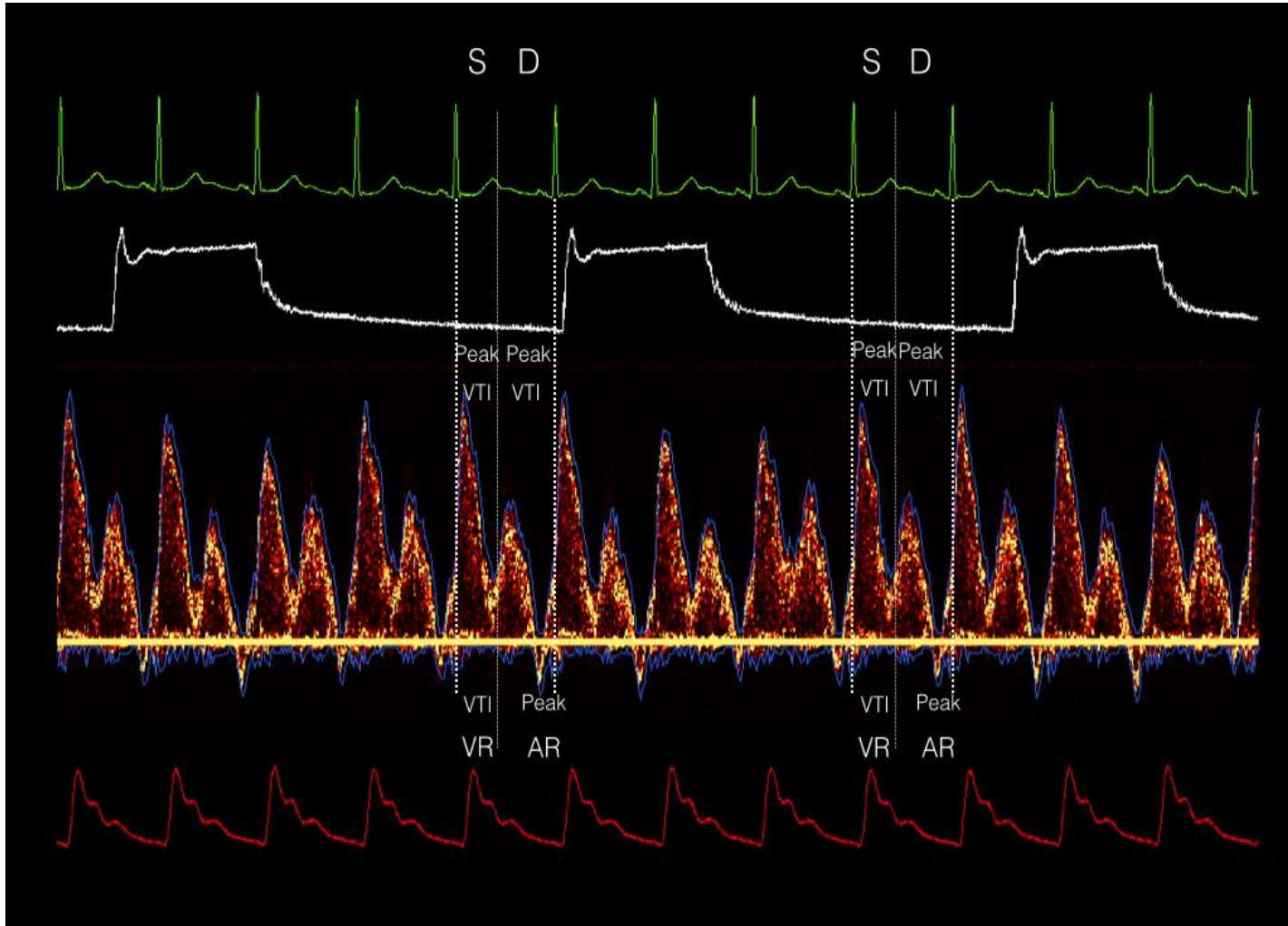

Korelace trendů při měření srdečního výdeje Dopplerovské měření vs. kontinuální měření pomocí termodiluce

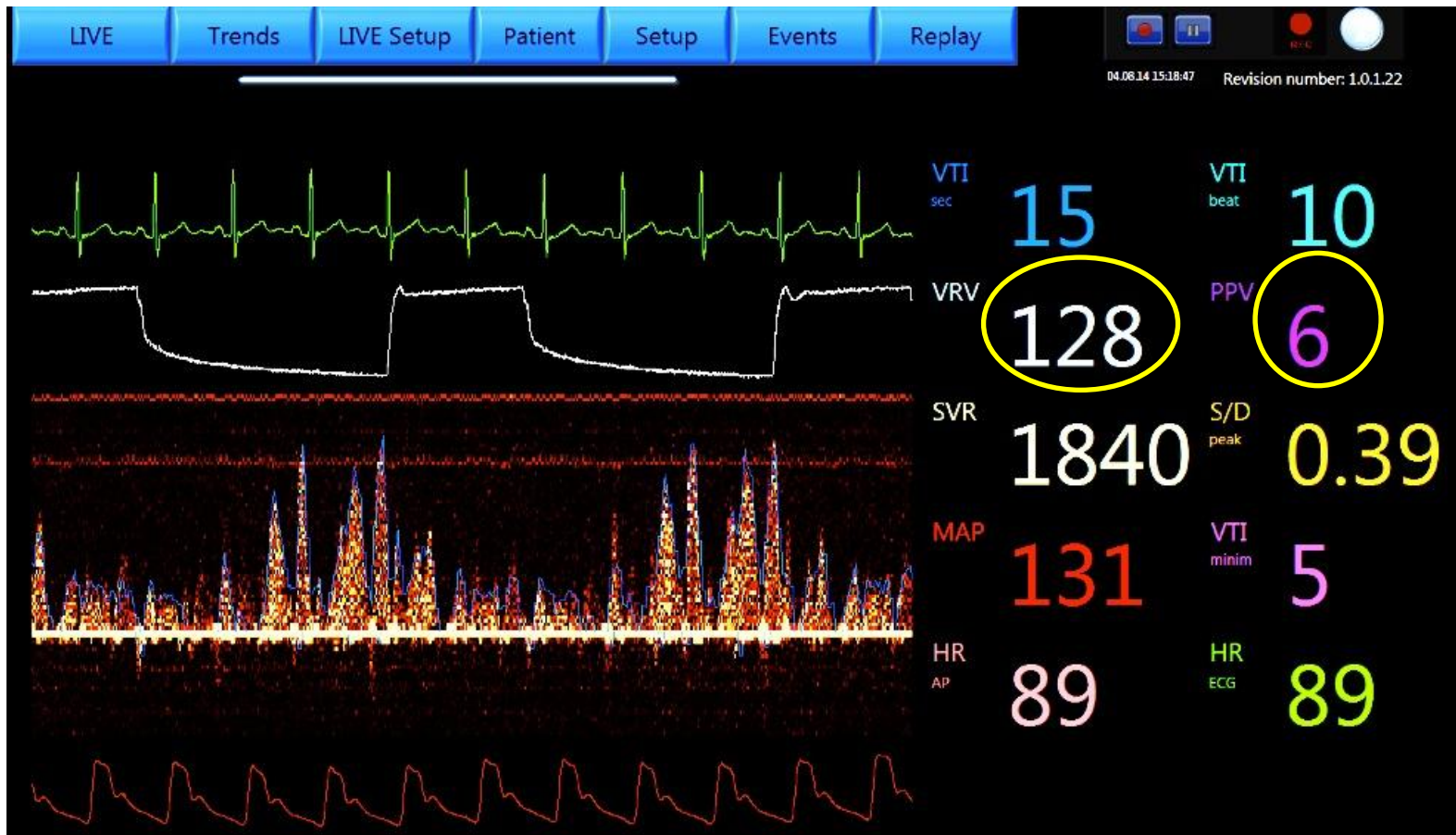

Charakteristika fyziologického průtoku v VCS

Limitace měření PPV během vasopresorické podpory

Mladý pacient s mozkovým edémem léčený terapeutickou hypovolémií v kombinaci s noradrenalinem pro hypotenzi.

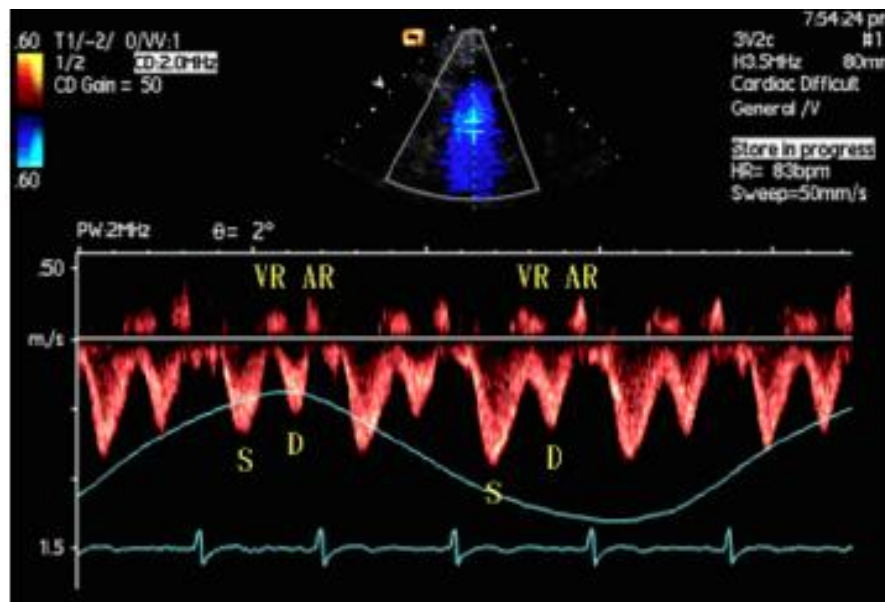
Cardiovascular Ultrasound

Research

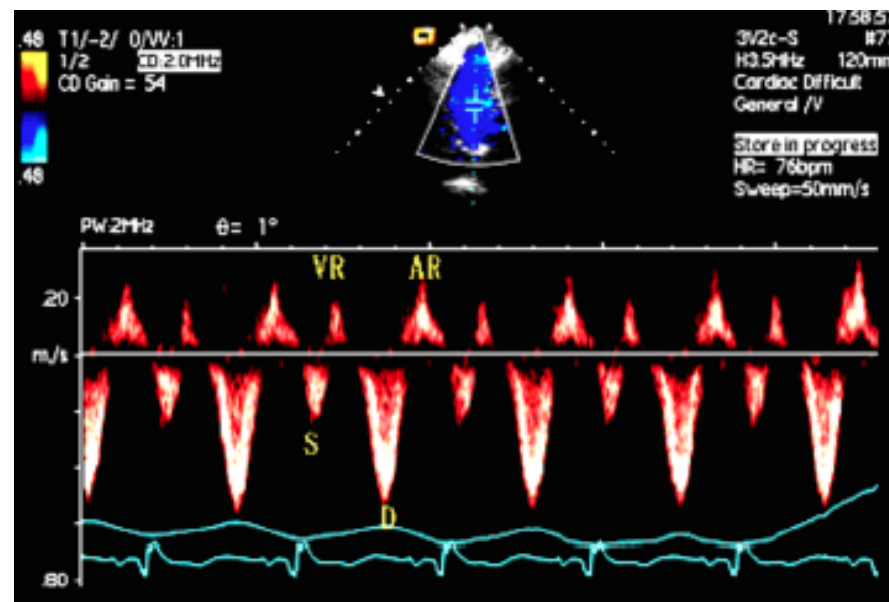
Open Access

The characteristics of the spectra of superior vena cavae in patients with right heart failure

Hua-Ping Jia, Yun-You Duan*, Tie-Sheng Cao, Li-Jun Yuan and Juan Li

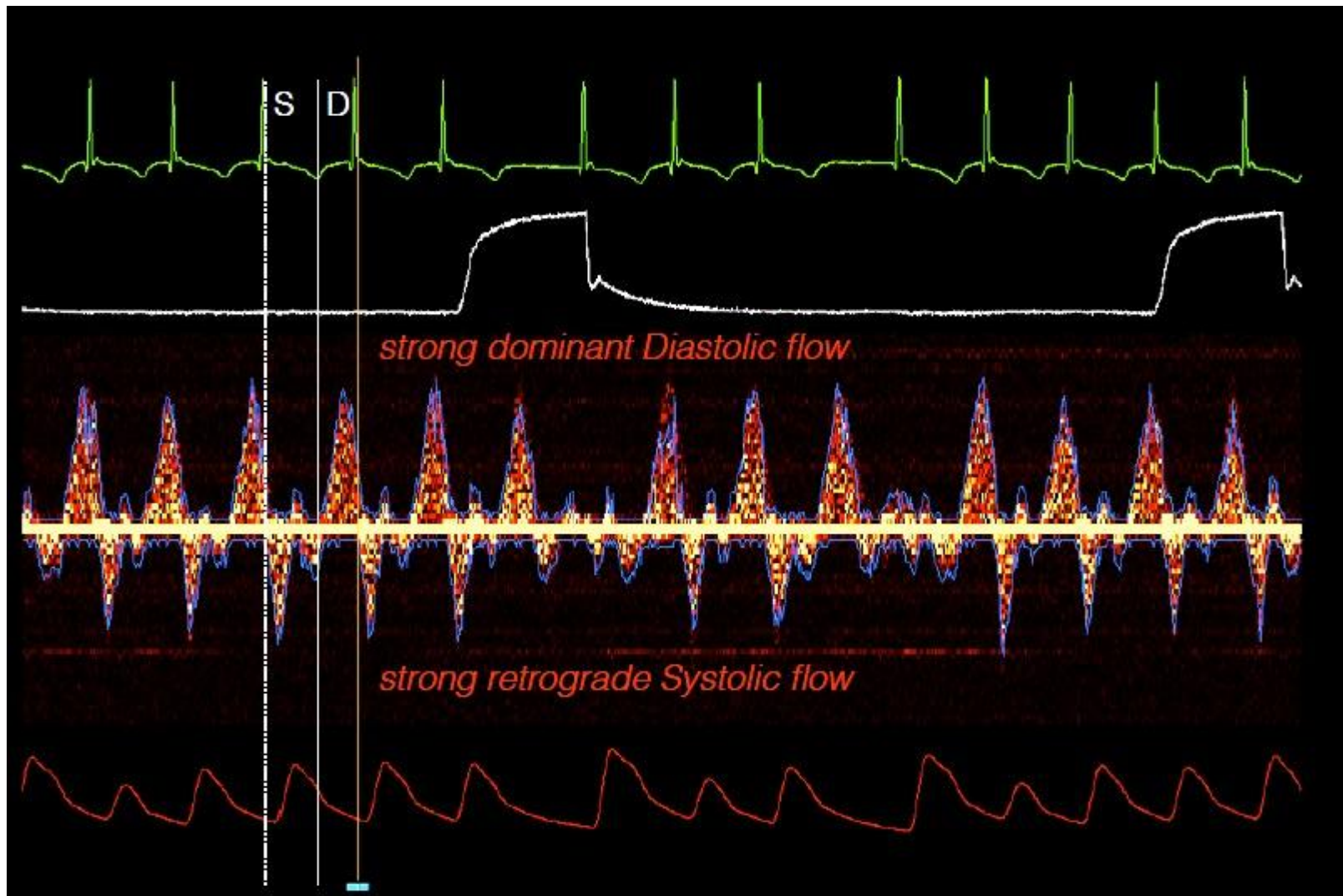

Charakteristika průtoku ve VCS u zdravého dobrovolníka

Charakteristika průtoku ve VCS u pacienta s dysfunkcí pravé komory

Selhání pravé komory a významná trikuspidální regurgitace

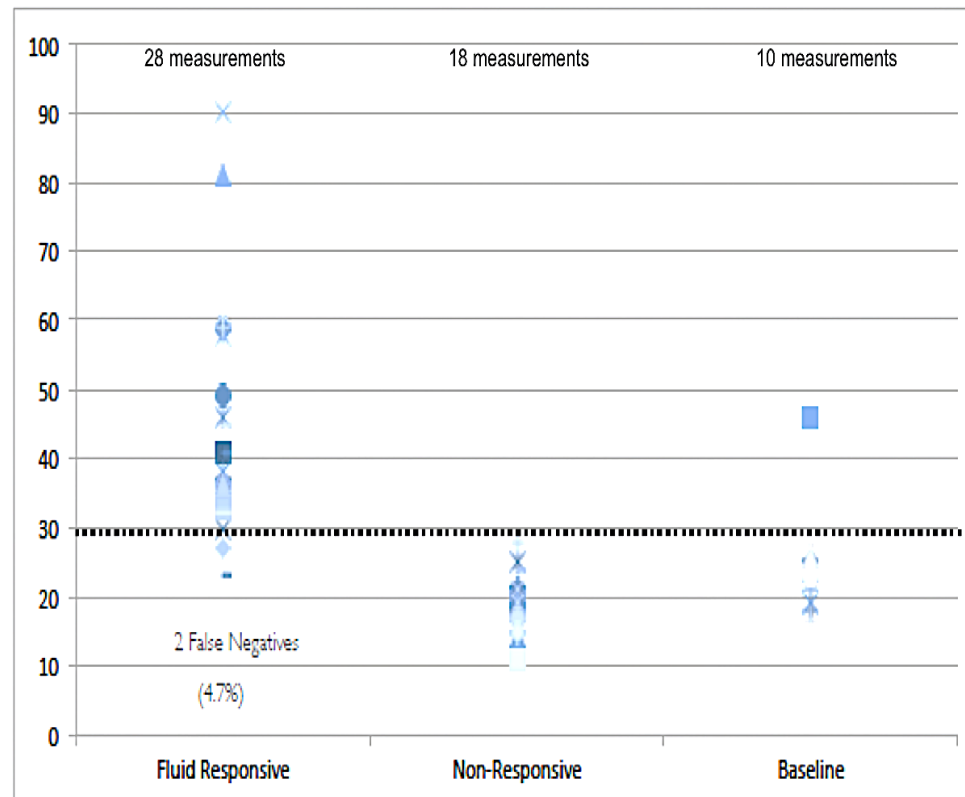
Závěry

- Přesná hemodynamická monitorace na JIP je základem správné léčby
- Cílem moderních monitorovacích postupů je přesnost, kontinuální monitorace ke sledování trendů a neinvazivnost či mini invazivita
- Hodnocení průtoku ve VCS umožňuje hemodynamickou monitoraci jak neinvazivně pomocí TTE/TEE či invazivně
- Parametry průtoku ve VCS lze úspěšně použít ke zhodnocení hemodynamického stavu pacienta a predikci reakce na volumoterapii
- Hodnocení průtoku ve VCS lze použít pro kontinuální hodnocení včetně grafické prezentace trendů
- VRV index lépe koreluje s úrovní volémie než hodnocení PPV
- Doplerovsky hodnocený srdeční výdej poskytuje přesný nástroj v trendovém hodnocení srdečního výdeje
- S/D poměr je senzitivní ukazatel dysfunkce pravé komory a elevace tlaku v pravé síni
- Další vývoj aplikace:
  - Využití u spont. ventilujících pacientů a při nepravidelném srdečním rytmu

Venous Return Variation index (VRV)

- Nový index pro fluid responsiveness
- $VRV = (VTI_{max} - VTI_{min}) / (VTI_{max} + VTI_{min}) / 2$
- 43 individuálních VRV hodnot v definovaných různých stavech volémie

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

**Minimally invasive superior vena cava Doppler-based measurement of
blood velocity - an early marker for hypovolemia and new tool for fluid
responsiveness**

Kovárník T. MD, PhD¹, Navrátil M. MD ¹, Bělohlávek J. MD, PhD¹, Mlček M MD,
PhD², M. Chval³, Zhi Chen PhD ⁴, Kittnar O. MD, PhD, professor², Linhart A. MD,
PhD, professor¹

- Je podána žádost na FDA o schválení používání na JIP
- Je podána žádost o US patent
- Probíhají studie na resuscitačních odděleních ve VFN a FN Olomouc

Podmínky interakce srdce-plíce

- nutné vyřazení spontánní dechové aktivity
- pravidelný rytmus (ne pro variabilitu VCI)
- změny jsou závislé na dechovém objemu
→ spolehlivost jen při **TV > 8 ml/kg**
- dostatečný čas na interakci (DF/HR > 4)
- plicní compliance > 30ml/cmH₂O
- falešná pozitivita při selhávání PKS
- ANO u selhávající LKS